

Reprezentanții celor două părți prezente la termenul de astăzi arată că nu li s-a comunicat cererea de intervenție accesorie formulată de către C. R. E. a P. S.R.L. Totodată, consilier juridic B. O. pentru intimatul-reclamant P. V. precizează că la dosar există și o întâmpinare a pârâtului C. L. P., județul V., față de motivele de recurs formulate de A. S. B., arătând că nici aceasta nu i-a fost comunicată.

Instanța constată că din încheierea din pronunțată de C.A.I. în dosarul nr., rezultă faptul că cererea de intervenție accesorie formulată de către C. R. E. a P. S.R.L. a fost comunicată părților prezente, respectiv atât reprezentantului intervenientei A. S. B., cât și reprezentantului intimatului-reclamant P. V., motiv pentru care la termenul de astăzi pune în discuție admisibilitatea în principiu a cererii de intervenție accesorie formulată de către C. R. E. a P. S.R.L.

Reprezentantul recurente-interveniente A. S. B., președinte N. D., având cuvântul, solicită admiterea cererii de intervenție accesorie. Precizează că hotărârea în cauză se referă la interzicerea explorării și exploatării gazelor de șist. Că, intervenienta C. R. E. a P. S.R.L. spune că justifică un interes pentru că H.G. nr. 2283/2004 și acordul petrolier pe care îl are îi permite să exploateze și să exploreze gaze de șist, deci are evident un interes. De asemenea, arată că aceasta este chestiunea de fond, respectiv dacă și Legea petrolului și H.G. nr. 2283/2004 cuprind noțiunea de gaze de șist sau nu.

În concluzie, solicită admiterea în principiu a cererii de intervenție formulată de C. R. E. a P. S.R.L., cu mențiunea că instanța nu se poate pronunța la acest termen pe chestiunea de fond supusă recursului, anume aceea dacă gazele de șist sunt sau nu definite în Legea petrolului.

Consilier juridic B. O. pentru intimatul-reclamant P. V., având cuvântul, solicită admiterea cererii de intervenție accesorie formulată de C. R. E. a P. S.R.L.

Instanța, având în vedere dispozițiile art. 61, 63 și 64 Cod procedură civilă, precum și împrejurarea că intervenientul invocă deținerea unui acord de concesiune pentru explorare, dezvoltare și exploatare petrolieră în perimetrul comunei P., având în vedere și motivele invocate în cererea de intervenție, reține că intervenienta justifică un interes în sprijinirea apărării intereselor intimatului-reclamant P. județului V. și, prin urmare, admite în principiu cererea de intervenție accesorie formulată de C. R. E. a P. S.R.L.

De asemenea, instanța pune în discuția părților necesitatea sesizării Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile care să vizeze interpretarea și aplicarea art. 1 din Legea nr. 238/2004 – Legea petrolului, în sensul dacă gazele de șist cad sub incidența acestui act normativ.

Reprezentantul recurente-interveniente A. S. B., președinte N. D. și consilier juridic B. O. pentru intimatul-reclamant P. V., având cuvântul cu privire la necesitatea sesizării Î.C.C.J. pusă în discuție de instanță la acest termen, o lasă la aprecierea instanței.

S-au declarat dezbaterile închise, instanța rămânând în pronunțare cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare.

C U R T E A:

- deliberând -

Analizând lucrările dosarului:

I. constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de faptul că:

1. cauza în care se adresează întrebarea preliminară, respectiv dosarul nr. , este în curs de soluționare;

2. dosarul are ca obiect recursurile declarate de pârâtul C. L.P., județul V. și de intervenienta A. S. B. R. împotriva sentinței nr. pronunțată de T. V. în dosarul nr. ;

3. de lămurirea modului de interpretare a art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004 depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât în funcție de apartenența gazelor de șist la domeniul public al statului sau cel al unității administrativ teritoriale se determină instituția care are competența de a le gestiona;

4. problema de drept enunțată este nouă, Î.C.C.J. nepronunțând vreo hotărâre care să statueze asupra acestei probleme;

5. problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

II. Expunerea succintă a procesului

Prin cererea înregistrată pe rolul T. V. la data de sub nr. reclamantul P. V. a chemat în judecată pârâtul C.L.P., solicitând anularea Hotărârii C.L.P. nr. privind interzicerea explorării și exploatării gazelor de șist prin metoda fracturării hidraulice și a altor metode pe teritoriul comunei Pungești.

În motivarea acțiunii s-a arătat că, prin adoptarea acestei hotărâri, consiliul local și-a depășit competența materială, printre atribuțiile prevăzute de art. 36 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, neregăsindu-se și aceea având ca obiect bogățiile subsolului care aparțin domeniului public al statului.

Se susține că potrivit dispozițiilor art. 136 alin. 3 din Constituția României, republicată, coroborate cu cele ale art. 3 alin. 2 din Legea privind bunurile proprietate publică nr. 213/1998, bogățiile de interes public ale subsolului fac obiectul exclusiv al proprietății publice a statului și nu al unității administrativ-teritoriale. Statul este singurul subiect de drept care poate avea în proprietate resursele subsolului și singurul care asigură și reglementează exploatarea acestora. Unitățile administrative-teritoriale pot fi titulare ale dreptului de proprietate publică numai asupra unor bunuri în privința cărora, prin lege organică, s-a dispus că fac obiectul exclusiv al proprietății lor publice. Or, în lipsa unei astfel de legi organice, hotărârea adoptată de C.L.P. este lipsită de temei legal.

Pârâtul C.L.P. a formulat întâmpinare prin care solicită respingerea acțiunii. În întâmpinare se arată că actul contestat a fost dat în interesul gestionarii afacerilor locale, în numele și interesul comunității locale, fără depășirea competenței materiale. Susține că bunurile de interes public național, administrate de autoritățile centrale, sunt stabilite prin lege, ceea ce nu este cazul gazelor de șist, întrucât contrar a ceea ce invocă reclamantul ca bază legală a acțiunii introductive, Legea nr. 238 din 2004 nu reglementează gazele de șist. Punctul 3 din anexa la Legea nr. 213/2008 prevede că domeniul public al comunelor include și bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, dacă nu au fost declarate de interes public național. Cum gazele de șist nu se regăsesc în legea petrolului și nici nu au fost declarate de interes național, Consiliul Local avea competența să se pronunțe asupra terenurilor proprietate publică și privată care îi aparțin.

Solicită să se rețină faptul că chiar dacă pe teritoriul comunei P. ar exista astfel de gaze neconvenționale, acestea ar trebui mai întâi identificate și apoi declarate de interes național.

P.J.V. a formulat răspuns la întâmpinare, în care precizează că gazele de „șist” sunt formațiuni de hidrocarburi, care sunt dispersate în sol și care necesită metode neconvenționale pentru extragere. Din definiția gazelor de șist rezultă că acestea sunt acoperite de definiția petrolului dată de art. 1 alin. 2 din Legea nr. 238/2004 și, în consecință, reprezintă domeniu public al statului potrivit art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004. Licențele de explorare, dezvoltare și exploatare a petrolului sunt atribuite pe baza unor proceduri competitive de către autoritatea centrală investită cu o astfel de competență, respectiv Autoritatea Națională pentru Resurse Minerale, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului. Astfel, prin modalitatea în care a decis, autoritatea deliberativă locală s-a substituit organului central cu competențe de decizie în materie, Guvernul României, singurul în măsură să aprecieze dacă acordă sau nu licență de explorare, dezvoltare, exploatare a unor resurse petroliere pe teritoriul României. Indirect, C.L.P., pe de o parte, a interzis Guvernului să concesioneze resursele de interes național de pe teritoriul acestei comune, iar, pe de altă parte, s-a substituit autorității de mediu competentă în acordarea autorizației de mediu, fără a avea vreo atribuție legală delegată în acest sens.

A. S. B. a formulat cerere de intervenție accesorie în interesul pârâtului în sensul respingerii acțiunii reclamantului.

În motivarea cererii de intervenție se arată că în conformitate cu Legea nr. 213/1998 și Legea nr. 238/2004, gazele de șist din subsolul comunei P. sunt în proprietatea publică a comunei.

Din prevederile Legii domeniului public nr. 213/1998 rezultă că atât timp cât nu există o lege care reglementează unele bogății ale subsolului ca fiind de interes public național, atunci acestea aparțin domeniului public local al comunelor, orașelor sau municipiilor. Conform Legii petrolului nr. 238/2004, aparțin domeniului public al statului doar gazele naturale prevăzute de art. 1 alin. 3. Legiuitorul a ales să includă în noțiunea de petrol și substanțele gazoase, sub forma gazelor naturale. În art. 1 alin. (3) al Legii nr. 238/2004, legiuitorul înțelege să definească tipurile de gaze naturale pe care le-a avut în vedere ca fiind de interes național. Potrivit acestei dispoziții legale gazele naturale cuprind gazele libere din zăcămintele de gaz metan, gazele dizolvate în țiței, cele din capul de gaze asociat zăcămintelor de țiței, precum și gazele rezultate din extracția amestecurilor de gaz condensat.

Menționează faptul că Agenția Națională pentru Resurse Minerale, prin campania publică de informare Info gaze de șist, atestă că gazele de șist nu sunt gaze naturale prevăzute de art. 1 alin. (3) al Legii petrolului nr. 238/2004. De asemenea, Guvernul României, prin acordurile petroliere pentru zonele Adamclisi, Costinești, Vama Veche, atestă că gazele de șist nu sunt gaze naturale prevăzute de art. 1 alin. (3) al Legii petrolului nr. 238/2004.

La termenul din T. V. a încuviințat în principiu cererea de intervenție în interes propriu.

Prin sentința nr. pronunțată de T.V. în dosarul nr. a fost admisă acțiunea formulată de P.J.V., în contradictoriu cu pârâtul C.L.P. și s-a dispus anularea hotărârii nr. din a C.L.P. a fost respinsă cererea de intervenție accesorie formulată de A.S.B.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut că hotărârea care vizează interzicerea explorării, dezvoltării, exploatării gazelor de șist prin metoda fracturării hidraulice și a altor metode pe teritoriul comunei P., este nelegală pentru că pârâtul, în calitate de autoritate publică locală, și-a depășit competența și a dispus cu privire la exploatarea gazelor de șist, care reprezintă domeniu public al statului. Instanța de fond reține că potrivit art. 1 din Legea nr. 238/2004 resursele de petrol situate în subsolul țării fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român. Reține din comparația definiției petrolului dată de art. 1 alin 2 și din definiția gazelor de șist, potrivit căreia acestea sunt formațiuni de hidrocarburi, dispersate în sol și care necesită metode neconvenționale pentru extragere, că gazele de șist sunt acoperite de definiția petrolului și, în consecință, reprezintă domeniu public al statului potrivit art. 1 din Legea nr. 238/2004. Ambele sunt hidrocarburi naturale, iar faptul că gazul de șist este dispersat în sol și necesită anumite metode pentru extracție nu determină o natură diferită.

Instanța de fond reține din art. 27, coroborat cu art. 53 din Legea nr. 238/2004 că operațiunile petroliere, inclusiv bunurile necesare realizării acestor operațiuni aflate în

proprietate publică se concesionează de către autoritatea competentă, respectiv Autoritatea Națională pentru Resurse Minerale, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului. Acordul petrolier încheiat de autoritatea publică centrală reprezintă actul administrativ care conferă dreptul unor anumite persoane juridice de a explora sau de a identifica gazele și tot autoritatea publică centrală are competența de a interzice explorarea și exploatarea gazelor prin metoda neconvențională.

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâul C.L.P. și intervenienta A.S.B.

Recurentul-pârât indică ca temei de drept al cererii de recurs dispozițiile art. 488 pct. 6 și 8 din Codul de procedură civilă, iar în motivarea în fapt reia apărările invocate în întâmpinarea formulată la cererea de chemare în judecată.

Recurenta-intervenientă susține că hotărârea instanței de fond este dată cu interpretarea și aplicarea greșită a legii. În dezvoltarea acestui motiv de recurs arată că instanța a redus interpretarea art. 1 din Legea nr. 238/2004 doar la alin. 1 și 2. Arată că în interpretarea corectă a art. 1, în care gazele naturale sunt definite de alin. 2 și 3, gazele de șist nu intră în domeniul de aplicabilitate a legii, întrucât nu fac parte din enumerarea limitativă de la alin. 3.

Susține că instanța de fond a interpretat greșit și art. 36 alin. 2 lit. b din Legea nr. 215/2001; în virtutea acestei norme pe care se întemeiază hotărârea C.L., chiar dacă gazele de șist din subsolul comunei ar fi în proprietatea publică a statului, este în competența Consiliului local să limiteze modul de explorare și exploatare a acestora prin interzicerea unor metode care ar afecta dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei.

Intimatul-reclamant a formulat întâmpinare la recursurile declarate, în care reia susținerile din acțiune și răspunsul la întâmpinare potrivit căroră gazele de șist sunt gaze naturale și intră sub incidența Legii nr. 238/2004. Susține că în temeiul art. 3 alin. 1, 5 alin. 2, 36 alin. 1 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, având în vedere și dispozițiile art. 80 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, precum și art. 4 pct. 2 din Carta europeană a autonomiei locale, consiliul local poate emite acte administrative care să reglementeze regimul juridic al bogățiilor subsolului din aria sa geografică, atât timp cât gestionarea acestor resurse nu este dată, prin lege, în competența altor autorități. Ori fiind vorba de reglementări în domeniul gazelor naturale, bogății declarate expres prin lege ca aparținând domeniului public al statului, atribuțiile de reglementare aparțin statului care le exercită prin Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

Reprezentanții recurenților, prezenți la termenul de judecată din , la care a fost pusă în discuția părților necesitatea sesizării Î.C.C.J. pentru pronunțarea unei hotărâri care să

stabilească dacă gazele de șist intră sub incidența Legii nr. 238/2004, nu au formulat puncte de vedere, lăsând la aprecierea instanței.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată:

C.A.B. apreciază că, în raport de motivele invocate în acțiune referitoare la depășirea de către recurentul pârât a atribuțiilor conferite de art. 36 din Legea nr. 215/2001 prin adoptarea hotărârii contestate prin care se interzice explorarea și exploatarea gazelor de șist pe teritoriul comunei P., județul V., bunuri apreciate de intimatul-reclamant ca aparținând domeniului public al statului, soluționarea fondului cauzei depinde de modul în care este interpretat art. 1 din Legea nr. 238/2004, dacă gazele de șist cad sub incidența acestei legi.

Art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004 prevede următoarele:

(1) Resursele de petrol situate în subsolul țării și al platoului continental românesc al Mării Negre, delimitat conform principiilor dreptului internațional și convențiilor internaționale la care România este parte, fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român.

(2) Petrolul reprezintă substanțele minerale combustibile constituite din amestecuri de hidrocarburi naturale, acumulate în scoarța terestră și care, în condiții de suprafață, se prezintă în stare gazoasă, sub formă de gaze naturale, sau lichidă, sub formă de țiței și condensat.

(3) Gazele naturale cuprind gazele libere din zăcămintele de gaz metan, gazele dizolvate în țiței, cele din capul de gaze asociat zăcămintelor de țiței, precum și gazele rezultate din extracția amestecurilor de gaz condensat.

Instanța apreciază că gazele de șist intră sub incidența Legii petrolului nr. 238/2004. Din coroborarea dispozițiilor alin. 1 și 2 ale art. 1 din Legea nr. 238/2004 rezultă că toate rezervele de petrol, indiferent de forma în care se prezintă la suprafață, sub formă de țiței sau gaze naturale, constituie obiect de reglementare a Legii petrolului și, în raport de teza finală a alin. 1, fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român. Deși enumerarea de la alin. 3 a tipurilor de gaze care intră în categoria gazelor naturale pare limitativă, interpretarea acestei dispoziții nu poate fi făcută decât în corelație cu alin. 2, care stabilește domeniul de reglementare a legii, respectiv petrolul, care în accepțiunea legii îl reprezintă toate substanțele minerale combustibile constituite din amestecuri de hidrocarburi naturale, acumulate în scoarța terestră, care în condiții de suprafață se prezintă în stare gazoasă, sub formă de gaze naturale sau în stare lichidă, sub formă de țiței. Gazele de șist sunt tot gaze naturale, potrivit definiției date de Agenția Națională de Resurse Minerale în cadrul campaniei de informare publică *Info gaze de șist.eu*. Gazele de șist sunt gaze captive în rocă, dispersate și care necesită metode neconvenționale pentru extragere, însă metodele de extragere,

convenționale sau neconvenționale, nu au fost avute în vedere de legiuitor la stabilirea domeniului de aplicare a legii.

Un alt argument în sprijinul acestei interpretări îl constituie și faptul că nu mai există un alt act normativ care să reglementeze vreo altă categorie de gaze, ceea ce denotă intenția legiuitorului de a reglementa unitar regimul juridic al gazelor naturale.

V. Prezentarea jurisprudenței proprii instanței și a altor instanțe din țară.

Pe rolul C.A.B. mai este înregistrată o cauză similară, sub nr. , aflată în curs de soluționare.

În urma consultării jurisprudenței naționale, completul de judecată învestit cu soluționarea prezentului recurs a constatat că pe rolul T.V. au mai fost înregistrate încă 5 cauze similare (dosarele nr.). Dosarele nr. sunt în curs de soluționare, în dosarul nr. nu s-a declarat recurs, iar dosarele nr. , sunt soluționate definitiv. Hotărârile pronunțate în dosarele sus menționate vor fi anexate prezentei sesizări.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII

DISPUNE

În temeiul art. 520 alin. 1 din Codul de procedură civilă, sesizează Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

"Din interpretarea art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004 rezultă că gazele de șist cad sub incidența acestei legi?"

În temeiul art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă suspendă judecata cauzei privind recursurile declarate de recurenta-intervenientă *A.S.B.* și recurentul-pârât *C.L.P., județul V.*, împotriva sentinței civile nr. din pronunțată de T. V. în dosarul nr. , în contradictoriu cu intervenientul în interesul intimatului-reclamant *P.J.V. – C. R. E. a P. S.R.L.* și intimatul-reclamant *P.J.V.*

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, azi, .

Președinte,

Judecător,

Judecător,

Grefier,